

Súd: Krajský súd Prešov  
Spisová značka: 22CoCsp/30/2022  
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6121519707  
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 09. 2022  
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Viera Kandriková  
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2022:6121519707.1

## ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viery Kandrikovej a členov senátu JUDr. Daniely Babinovej a JUDr. Michala Boroňa v spore žalobcu: 365.bank, a. s., so sídlom Dvořákovo nábrežie 4, 811 02 Bratislava, IČO: 31 340 890, zastúpeného: SEDLAČKO & PARTNERS, s.r.o., so sídlom Štefánikova 8, 811 05 Bratislava, IČO: 36 853 186, proti žalovaným: 1/ Q. W., K.. XX.X.XXXX, O. O. XX, XXX XX V., 2/ K. W., K.. XX.XX.XXXX, O. O. XX, XXX XX V., zastúpeným: JUDr. Evald Dzurenda, advokát, so sídlom Hlavná 19, 080 01 Prešov, o zaplatenie 3.436,45 eura s prísl., o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Prešov č.k. 16Csp/44/2022-108 zo dňa 05.05.2022, takto jednodhlasne

### rozhodol:

I. Potvrdzuje rozsudok vo výrokoch III. a IV.

II. Priznáva žalovaným v 1. a 2. rade náhradu trov odvolacieho konania voči žalobcovi v rozsahu 100 %, o výške ktorej bude rozhodnuté samostatným uznesením.

### odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom Okresný súd Prešov (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozhodol takto, cit.:

„I. Súd zastavuje konanie v časti o zaplatenie 360 eur.

II. Žalovaní sú povinní spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcovi sumu 2.372,84 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne z tejto sumy od 13.2.2020 do zaplatenia, všetko v mesačných splátkach po 85 eur vždy k 20.dňu v mesiaci počnúc mesiacom po právoplatnosti tohto rozsudku pod následkom straty výhody splátok.

III. V prevyšujúcej časti žalobu zamietá.

IV. Žalobca nemá právo na náhradu trov konania a žalovaným sa náhrada trov konania nepriznáva.“

2. Citoval ustanovenie § 3, § 39, § 52 ods. 1 až 4, § 54 ods. 1 a 2 a § 565 Občianskeho zákonníka, § 1 ods. 2, § 2 písm. a), b) a d), § 7 ods. 1 § 9 ods. 1 a § 11 ods. 1 písm. a) a b) a 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov (ďalej aj ako „ZoSÚ“).

3. V odôvodnení uviedol, že dňa 13.03.2018 žalobca uzavrel so žalovanými zmluvu o spotrebiteľskom úvere, pričom predmetom zmluvy bolo poskytnutie spotrebiteľského úveru vo výške 3.900 eur. Posúdil právny vzťah strán ako vzťah založený spotrebiteľskou zmluvou, konkrétne ide o spotrebiteľský úver. Žalobca bol od uzavretia zmluvy v postavení dodávateľa a žalovaní v postavení spotrebiteľov, preto

uvedený právny vzťah je v režime spotrebiteľského práva. Súd prvej inštancie podrobil preskúmanie prejednávanej veci nielen z pohľadu pozitívneho práva, ale aj z pohľadu jusnaturalistického, najmä cez prizmu dobrých mravov. Konštatoval, že konanie právneho predchodcu žalobcu spočívajúce v nenáležitom skúmaní bonity klienta je možné posúdiť ako konanie v rozpore s dobrými mravmi. Z podkladov predložených samotným žalobcom vo vzťahu k bonite žalovaných skúmanej právny predchodcom žalobcu, okrem popisu úveru zistil, že žalovaní uviedli určité údaje právneho predchodcovi žalobcu, ktoré tento bez ďalšieho akceptoval. Konštatoval, že bolo na žalobcovi, aby tento preukázal, že jeho právny predchodca bonitu žalovaných náležite skúmal, že si splnil povinnosť vyplývajúcu mu z ust. § 7 ods. 1 ZoSÚ. Zistil, že u žalovaných ide o starobných dôchodcov (rok narodenia 1953), úver im bol poskytnutý v roku 2018 ako XX ročným s dobou splácania 8 rokov, pričom ich dôchodky oscilovali mierne nad 300 eur. Súd prvej inštancie formulárové, ba priam ľahkovážne skúmanie bonity dodávateľom u spotrebiteľa vyhodnotil za v rozpore s dobrými mravmi a preto žalobu kvôli laxnému skúmaniu bonity v prevyšujúcej časti zamietol. Vykonaným dokazovaním mal súd prvej inštancie za preukázané, že žalobca poskytol na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere zo dňa 13.03.2018 žalovaným úver vo výške 3.900 eur, pričom žalovaní z poskytnutého úveru uhradili sumu v celkovej výške 1.527,16 eura (1.167,16 eura + 288 eur + 72 eur) podľa vyjadrenia samotného žalobcu, preto uložil žalovaným povinnosť zaplatiť žalobcovi rozdiel, t. j. 2.372,84 eura s prísli a v prevyšujúcej časti žalobu zamietol.

4. Ďalej uviedol, že vzhľadom k tomu, že žalovaní požiadali o splatenie dlhu v splátkach, povolil im vzniknutý dlh zaplatiť v 85 eurových mesačných splátkach, čo súd považoval vzhľadom na sociálne, finančné aj zdravotné pomery za primerané, pričom čas splácania dlhu v splátkach je podľa súdu primeraný aj vzhľadom na pomery žalobcu, ako silnej finančnej inštitúcie. Súd pri povolení splátok prihliadol na to, že zo strany žalovaných bola prejavovaná ochota splácať dlh. Povolenie splátok bolo umožnené s tým, že ak nebude uhradená čo len jedna splátka riadne a včas, stane sa splatným celý dlh naraz, preto v zmysle § 232 ods. 4 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) povolil mesačné splátky tak, ako je to uvedené vo výrokovvej časti tohto rozsudku.

5. O trovách konania rozhodol súd prvej inštancie podľa 255 ods. 1 CSP. Žalobca bol v konaní čiastočne úspešný (50 %), rovnako tak žalovaní, preto žalobca nemá právo na náhradu trov konania a žalovaným sa náhrada trov konania nepriznáva.

6. Proti tomuto rozsudku v rozsahu výrokov III. a IV. podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. b), d), f) a h) CSP. V nadväznosti na uznávacie prejavy žalovaných žalobca v podaní zo dňa 4.4.2022 navrhol, aby súd vydal rozsudok pre uznanie nároku. Napriek tomu, že zákon v takom prípade ukladá súdu povinnosť („rozhodne súd“) vydať takýto rozsudok, súd prvej inštancie vec prejednal (vykonal dokazovanie) a žalobu v podstatnej časti zamietol. Súd prvej inštancie konal nad rámec zákona a výrazne prekročil svoje oprávnenie. Ignoroval tento uznávací prejav a iniciatívne poskytol spotrebiteľom (žalovaným) ochranu „pred nimi samými“. Právne posúdenie súdu a jeho skutkové závery ohľadne nedostatočného skúmaniu bonity žalovaných pred uzavretím zmluvy o úvere považoval za nesprávne. Nezodpovedajú obsahu súdneho spisu (žalobca predložil súdu dokumenty preukazujúce skúmanie bonity) a ani právnej úprave (zákon exaktne vymedzuje, čo je možné považovať za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 ZoSÚ, s ktorým sa spája sankcia bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru). Žalobca v konaní dôkladne ozrejmil, akým spôsobom preskúmal schopnosť žalovaných splácať úver. Primárne zdôraznil, že išlo o tzv. predschránený úver v zmysle § 7 ods. 24 písm. b) ZoSÚ. Žalobca v tomto prípade evidoval u žalovaných platobnú históriu, predchádzajúce skúmanie bonity, vrátane absencie negatívnych zápisov v úverovom registri, keďže pred uzavretím zmluvy o úvere už raz poskytol žalovaným úver (na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere lepšia splátka č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 13.09.2017), ktorí žalovaní pravidelne splácali. Trval na tom, že riadne posúdil bonitu žalovaných a ich reálnu schopnosť uhradiť svoje záväzky, pričom po celý čas postupoval s odbornou starostlivosťou v zmysle ustanovení § 7 ods. 1 ZoSÚ v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy o úvere. Za argumentačne neudržateľný považoval aj záver súdu prvej inštancie, že by v danom prípade výška mesačnej splátky bola v tak hrubom nepomere k súhrnnému príjmu oboch žiadateľov (manželov žijúcich v spoločnej domácnosti, v ktorej zdieľajú náklady), aby bolo možné skúmanie bonity zo strany žalobcu vyhodnotiť ako v rozpore s dobrými mravmi. Mesačná splátka úveru (60,64 eura) nepredstavuje ani jednu desatinu z čistých príjmov (668 eur) inkasovaných žalovanými. Mal zároveň veriteľovi dodatočne uviesť a presvedčivo odôvodniť, aký pomer medzi príjmami a výdavkami spotrebiteľa považuje za akceptovateľný. V opačnom prípade nemožno považovať záver súdu za preskúmateľný. V nadväznosti na príslušné ustanovenia CSP a právne závery v R 71/2018 nemožno

považovať napadnutý rozsudok za presvedčivý a preskúmateľný, ak sa prvoinštančný súd vôbec nevysporiadal so žiadnym rozhodnutím, na ktoré žalobca poukazoval v priebehu sporu. Napadnutý rozsudok zjavne nespĺňa požiadavky na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia, keďže na podstatnú časť právnej argumentácie žalobcu nedáva (žiadnu) odpoveď. Navyše, na podporu svojich záverov prvoinštančný súd neodkázal na iné opozitné, či aktuálnejšie súdne rozhodnutia. Navrhol zmeniť rozsudok súdu prvej inštancie tak, že žalobe vyhovie v celom rozsahu a prizná mu náhradu trov celého konania.

7. Vo vyjadrení k odvolaniu žalovaní uviedli, že nikdy nepopierali existenciu svojho dlhu. Z dôvodu náhleho zhoršenia finančnej situácie kvôli ich i zdravotnému stavu (onkologickí pacienti), neboli schopní splácať úver. Sám žalobca prostredníctvom pošty doručil žalovaným päť kusov predtlačенých dokladov „Vklad na účet“ s uvedenou mesačnou splátkou vo výške 72 eur, ktoré sú súčasťou spisu. Žalovaní mali a majú za to, že žalobca súhlasí s úhradou požadovanej sumy formou mesačných splátok. Momentálne sú schopní splácať svoj dlh v mesačných splátkach vo výške 85 eur (aj aktuálne splácajú). Žalovaní sú obaja dôchodcovia s nízkym dôchodkom a zároveň ich zdravotný stav nie je dobrý, no stabilizovaný, a preto majú za to, že tieto skutočnosti odôvodňujú použitie § 257 Civilného sporového poriadku a navrhujú, aby súd výnimočne žiadnej zo strán nepriznal náhradu trov konania. Žalovaní sa snažili komunikovať so žalobcom resp. jeho právnym zástupcom, aby sa táto vec riešila mimosúdne, no medzitým žalobca podal návrh na súd. Žalovaní majú za to, že rozhodnutie súdu prvej inštancie pri zohľadnení všetkých okolností tejto veci je správne a spravodlivé. Vzhľadom na vyššie uvedené žalovaní navrhli, aby odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdil ako vecne správne.

8. Krajský súd v Prešove ako súd odvolací (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie bolo podané v zákonom stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 CSP), oprávnenou osobou (§ 359 CSP) proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 CSP), preskúmal rozhodnutie v napadnutej časti, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 379 a nasl. CSP, bez nariadenia pojednávania (§ 385 CSP a contrario) s tým, že miesto a čas vyhlásenia rozsudku oznámil na úradnej tabuli a webovej stránke odvolacieho súdu a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

9. V odvolacom konaní z dispozičnej zásady vyplýva, že odvolací súd vec prejedná v medziach, v ktorých sa odvolateľ domáha prieskumu. Určením rozsahu napadnutia rozhodnutia súdu prvej inštancie odvolateľ nielen vymedzuje to, ohľadne akých výrokov u rozhodnutia súdu prvej inštancie nastal suspenzívny účinok odvolania, ale súčasne stanoví medze, v ktorých je odvolací súd oprávnený a povinný rozhodnutie súdu prvej inštancie preskúmať.

10. So zreteľom na obsah odvolania žalobcu bol v odvolacom konaní preskúmaný výrok napadnutého rozsudku, ktorým súd prvej inštancie žalobu v časti prevyšujúcej nesplatenú istinu úveru zamietol, ako aj súvisiaci výrok o trovách konania. Keďže výrok o zastavení konania v časti 360 eur a výrok, ktorým bolo žalobe čiastočne vyhovie žalovaný odvolaním nenapadol, neboli preto v odvolacom konaní predmetom preskúmania a ako také nadobudli právoplatnosť.

11. Odvolací súd v odvolacom konaní posúdil relevantnosť konkrétnych odvolacích dôvodov a námietok žalobcu, to, či súd prvej inštancie zachoval správny procesný postup, na zistený skutkový stav správne, v úplnosti, aplikoval príslušné právne predpisy, či riadne svoje rozhodnutie odôvodnil, to všetko s prihliadnutím na to, že v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (Ústavný súd Slovenskej republiky II.ÚS 78/05).

12. V prvom rade sa odvolací súd vyporiadal s odvolacou námietkou, že v priebehu konania navrhol, aby súd vydal rozsudok pre uznanie nároku, a napriek tomu, že zákon v takom prípade ukladá súdu povinnosť vydať takýto rozsudok, súd prvej inštancie vec prejednal a žalobu v podstatnej časti zamietol.

13. Podľa § 282 CSP, ak žalovaný uzná nárok uplatnený žalobcom alebo jeho časť, rozhodne súd na návrh žalobcu rozsudkom pre uznanie nároku.

14. Vo vzťahu k tejto odvolacej námietke odvolací súd uvádza, že písomné vyjadrenie žalovaných v rámci ich odporu proti platobnému rozkazu zo dňa 30.11.2021 nemožno považovať za taký prejav ich vôle, ktorý by vyvolával právne účinky predpokladané v ust. § 282 CSP. Je síce pravdou, že

žalovaní v predmetnom vyjadrení uviedli, že uplatnenú pohľadávku uznávajú a chcú ju splatiť. Úkon žalovaných je však potrebné posudzovať s ohľadom na celý obsah tohto vyjadrenia, v ktorom uviedli, že sú dôchodcovia s nízkym dôchodkom a zároveň sú onkologickí pacienti. Z vyjadrenia žalovaných vyplýva, že sú si vedomí existencie dlhu a zároveň žiadajú možnosť jeho postupného splatenia. Vo vzťahu k trovám konania navrhli použiť ustanovenie § 257 CSP vzhľadom na ich pomery.

15. V konaní nebolo sporné, že Zmluva o spotrebiteľskom úvere dobrá pôžička zo dňa 13.03.2018, z ktorej žalobca odvodzuje svoj nárok uplatnený žalobou má povahu spotrebiteľskej zmluvy v zmysle § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka.

16. Zmluvou o spotrebiteľskom úvere dobrá pôžička zo dňa 13.03.2018 bol založený medzi žalobcom ako veriteľom a žalovanými ako dlžníkmi záväzkovo-právny vzťah, z ktorého vyplynula veriteľovi povinnosť poskytnúť za dohodnutých podmienok žalovaným ako dlžníkom bezúčelový úver - peňažné prostriedky vo výške 3.900 eur a žalovanými ako dlžníkom povinnosť poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť žalobcovi aj s úrokmi a poplatkami 96 mesačnými splátkami vo výške 60,46 eura k 25. dňu v kalendárnom mesiaci. Konečná splatnosť úveru bola 25.03.2026.

17. Vzhľadom k subjektom zmluvy (dodávateľ podľa ust. § 52 ods. 3 Občianskeho zákonníka a spotrebiteľia podľa ust. § 52 ods. 4 Občianskeho zákonníka) išlo o zmluvu spotrebiteľskú podľa ust. § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Možno bez najmenších pochybností konštatovať, že v danom prípade išlo o tzv. formulárovú zmluvu, ktorá bola uzavieraná vo viacerých prípadoch a spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom ovplyvnil nemohol. Zároveň túto úverovú zmluvu vzhľadom k tomu, že predmetom zmluvy bolo poskytnutie bezúčelového úveru zo strany veriteľa poskytujúceho úvery v rámci svojho podnikania spotrebiteľom možno podľa ustanovenia § 1 ods. 1 a 2 a § 2 písm. d) ZoSÚ podradiť pod právnu úpravu zmluvy o spotrebiteľskom úvere podľa ZoSÚ.

18. V prípade spotrebiteľských sporov nie je uznanie dlhu žalovanými - spotrebiteľmi pred súdom skutočnosťou, ktorá by pozbavovala súd povinnosti preskúmať spotrebiteľskú zmluvu, ktorá je právnym základom uplatneného nároku z toho hľadiska, či obsahuje obligatórne náležitosti v zmysle ZoSÚ, alebo či neobsahuje neprijateľné zmluvné podmienky. Priečilo by sa zásade spravodlivosti, ak by v konaní pasívni spotrebiteľia boli zvýhodňovaní voči spotrebiteľom, ktorí dlh pred súdom uznajú, a to častokrát len z obavy, že v opačnom prípade im nebude umožnené uhradiť dlh v splátkach, z dôvodu neinformovanosti, neznalosti svojich práv, pocitu bezmocnosti voči dodávateľovi, ktorý je v konaní právne zastúpený a podobne. Aj v tomto prípade všetky okolnosti nasvedčujú tomu, že žalovaní existenciu dlhu nespochybňovali a svoje vyjadrenie o uznaní pohľadávky formulovali pod tlakom okolností - prebiehajúce súdne konanie, nepriaznivá finančná a zdravotná situácia žalovaných, snaha o docielenie možnosti úhrady dlhu v splátkach (porovnaj rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 6Co/149/2017 zo dňa 21.08.2018, uznesenie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 17Co/79/2015 z 25.02.2016).

19. Odvolací súd pripomína rozhodnutie Súdneho dvora Európskej únie C-168/05 Mostaza Claro, cit.: „Systém ochrany zavedený smernicou vychádza z myšlienky, že spotrebiteľ sa v porovnaní s predajcom alebo dodávateľom nachádza v znevýhodnenom postavení, pokiaľ ide o vyjednávaciú silu, ako aj o úroveň informovanosti, a táto situácia ho vedie k pristúpeniu na podmienky pripravené vopred predajcom alebo dodávateľom bez toho, aby mohol vplývať na ich obsah (rozsudok z 27. júna 2000, Océano Grupo Editorial a Salvat Editores, C-240/98 až C-244/98, Zb. s. I-4941, bod 25). Táto možnosť priznaná súdu bola posúdená ako nevyhnutná pre to, aby bola pre spotrebiteľa zabezpečená účinná ochrana, najmä s ohľadom na nezanedbateľné nebezpečenstvo toho, že tento spotrebiteľ o svojich právach nevie, alebo má ťažkosti s ich uplatnením (rozsudky Océano Grupo Editorial a Salvat Editores, bod 26, ako aj Cofidis, bod 33).

20. Vzhľadom na vyššie uvedené odvolací súd konštatuje, že súd prvej inštancie nepostupoval v rozpore s ust. § 282 CSP, keď vo veci nerozhodol rozsudkom pre uznanie, svojím postupom plne rešpektoval a splnil povinnosť vyplývajúcu mu z právnej normy zameranej na ochranu spotrebiteľa. Postup súdu prvej inštancie v prejednávanej veci je v súlade s ustanovením § 295 CSP (súd môže vykonať aj tie dôkazy, ktoré spotrebiteľ nenavhol, ak je to nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci; súd aj bez návrhu obstará alebo zabezpečí taký dôkaz) a zásadami, na ktorých spočíva konanie s tzv. slabšou stranou. Súd je totiž vždy povinný ex offo poskytnúť ochranu spotrebiteľovi ako slabšej zmluvnej strane, a to aj v prípade, že sa spotrebiteľ svojich práv v konaní nedovoľáva.

21. K posudzovaniu bonity odvolací súd poukazuje na rozhodnutie Súdneho dvora EÚ vo veci C - 679/18, podľa ktorého články 8 a 23 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23. apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS sa majú vykladať v tom zmysle, že vnútroštátnemu súdu ukladajú povinnosť preskúmať ex offo existenciu porušenia povinnosti stanovenej v článku 8 tejto smernice, podľa ktorej veriteľ musí pred uzavretím zmluvy posúdiť úverovú bonitu spotrebiteľa, a vyvodiť dôsledky, ktoré z porušenia tejto povinnosti vyplývajú vo vnútroštátnom práve, pod podmienkou, že sankcie splňajú požiadavky podľa uvedeného článku.

22. Vzhľadom na rozhodnutia Súdneho dvora vo veciach sp. zn. C-565/12 z 27.03.2014, C - 449/13 zo dňa 18.12.2014 a C - 679/18 zo dňa 05.03.2020, na nároky, ktoré na dodávateľa kladie úijné právo a s poukazom na ust. § 7 ods. 1 ZoSÚ je plne opodstatnené vyžadovať v súdnom konaní preukázanie skúmania bonity klienta žalobcom. Pokiaľ si žalobca uplatňuje právo na plnenie zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere, je nutné vyhodnotiť, či pri uzatvorení zmluvy boli splnené všetky povinnosti a podmienky, ktoré na tieto zmluvné vzťahy kladie právna úprava zameraná na ochranu spotrebiteľa, t.j. § 52 a nasl. OZ, ZoSÚ a ďalšie. Správne preto konštatoval súd prvej inštancie, že bolo na žalobcovi, aby tento preukázal, že bonitu žalovaného náležite skúmal, že si splnil povinnosť vyplývajúcu mu z ust. § 7 ods. 1 ZoSÚ.

23. Z obsahu spisu vyplýva, že žalobca bol súdom prvej inštancie vyzvaný na doloženie dokladov týkajúcich sa skúmania bonity žalovaných pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Na uvedenú výzvu reagoval žalobca vyjadrením zo dňa 04.04.2022, v ktorom uviedol, že v danom prípade ide o predschválený úver, v zmysle § 7 ods. 24 písm. b) ZoSÚ. Žalobca v danom prípade evidoval u žalovaných platobnú históriu, predchádzajúce skúmanie bonity, vrátane absencie akýchkoľvek negatívnych zápisov v úverovom registri, keďže pred uzavretím sporného úveru už raz poskytol žalovaným úver (na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere lepšia splátka č. XXXXXXXXXXXX), ktorí žalovaní pravidelne splácali. Deklarovaný druh a výšku dôchodku žalovaného v 1. rade žalobca overil z externého nezávislého zdroja a akceptoval dôchodok vo výške 356 eur, deklarovaný druh a výšku dôchodku žalovanej v 2. rade (spolužiadateľky) žalobca overil z externého nezávislého zdroja a akceptoval dôchodok vo výške 312 eur. V rámci posudzovania mal žalobca k dispozícii kompletné informácie o úverových záväzkoch žalovaných (výdavky) zo spoločného úverového registra informácií. Žalovaný v 1. rade si uvádzal rodinný stav ženatý a žiadne vyživované deti, žalovaná v 2. rade si uvádzala rodinný stav vydatá a žiadne vyživované deti. Finančná analýza, platná v tom čase, bola podľa žalobcu vyhovujúca pre poskytnutie úveru vo výške 3.900 eur na 8 rokov s mesačnou splátkou 60,46 eura. Na podporu svojho tvrdenia priložil kópiu Zmluvy o spotrebiteľskom úvere lepšia splátka č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 13.09.2017 uzavretú medzi žalobcom a žalovanými, výsledky dopytu SRBI zo dňa 13.03.2018 a potvrdenia Sociálnej poisťovne zo dňa 13.03.2018 k žalovaným.

24. Správne poukázal súd prvej inštancie na tú skutočnosť, že veriteľ v zmysle ustanovení § 7 a § 11 ZoSÚ je pri posúdení úverovej schopnosti klienta povinný brať na zreteľ existujúcu situáciu klienta, najmä jeho príjmy a výdavky. Pri posúdení úverovej schopnosti je povinnosťou veriteľa klásť dôraz na pomer medzi príjmami a výdavkami spotrebiteľa a na posúdenie toho, či mu zostane po vynaložení bežných výdavkov mesačne taká čiastka, aká bude potrebná pre splácanie úveru. Schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver treba chápať ako situáciu, keď v závislosti na frekvencii splácania zostane spotrebiteľovi v jeho osobnom a domácom rozpočte dostatok finančných prostriedkov, aby mohol bez akýchkoľvek problémov a obmedzení splácať splátku v predpokladanej výške.

25. Zo žalobcom predložených listín je zrejmé, že žalobca si zistil príjem žalovaných v 1. a 2. rade z potvrdenia Sociálnej poisťovne zo dňa 13.03.2018, predstavujúci starobný dôchodok v prípade žalovaného v 1.rade vo výške aspoň 338 eur (č.l. 95 spisu) a žalovanej v 2. rade vo výške aspoň 296 eur (č.l.91 spisu). Pokiaľ žalobca tvrdí v odvolaní, že si overil z externého zdroja a akceptoval dôchodok v prípade žalovaného v 1. rade vo výške 356 eur a v prípade žalovanej v 2. rade vo výške 312 eur, uvedené tvrdené výšky dôchodkov nevyplývajú zo žiadnej listiny, ktorú žalobca predložil. Pokiaľ žalobca tvrdil, že žalovaný v 1. rade si uvádzal rodinný stav ženatý a žiadne vyživované deti, žalovaná v 2. rade si uvádzala rodinný stav vydatá a žiadne vyživované deti, neuviedol, v ktorej listine, či v ich žiadosti o úver alebo v inom dokumente, sú ich tvrdenia uvedené. V každom prípade z listín predložených žalobcom v konaní pred súdom prvej inštancie nevyplývajú.

26. Na strane výdavkov z dopytu žalobcu v Spoločnom registri bankových informácií zo dňa 13.03.2018 je zrejmé, že pred uzavretím úverovej zmluvy zo dňa 13.03.2018 mali žalovaní v 1. a 2. rade 2 splátkové úvery s celkovou mesačnou splátkou 275 eur (142 eur a 133 eur) a celkovou zostatkovou hodnotou úveru vo výške 30.480 eur (6.075 eur a 24.405 eur), ako aj žalovaná v 2. rade 1 nesplátkový úver s povoleným prečerpaním do výšky 540 eur.

27. Z lustrácie v Spoločnom registri bankových informácií zároveň vyplýva, že CB skóre žalovaného v 1. rade bolo na stupnici od A do M, kde A je zlé a M dobré, hodnotené písmenom C, čiže skóre s výsledkom bližším k zlému, keď súčasne mu v období od júla 2015 do marca 2016 boli odmietnuté 3 žiadosti o poskytnutie úveru v sume od 2.500 eur do 6.200 eur. V rámci hodnotenia CB skóre sú taktiež pripojené poznámky: Zmluvy so splátkami po splatnosti a Zmluvy s nevyhovujúcim stavom plnenia za posledných 18 mesiacov. Pokiaľ ide o žalovanú v 2. rade, tá v prípade CB skóre dopadla ešte horšie, keď na stupnici od A do M, kde A je zlé a M dobré, hodnotená písmenom B, čiže skóre s výsledkom ešte bližším k zlému. Pri žalovanej boli taktiež pripojené rovnaké poznámky: Zmluvy so splátkami po splatnosti a Zmluvy s nevyhovujúcim stavom plnenia za posledných 18 mesiacov a rovnako odmietnuté žiadosti o úver, ako v prípade žalovaného v 1. rade. Je teda zrejmé, že podmienky na poskytnutie ďalšieho úveru pre žalovaných v tomto prípade neboli rozhodne ideálne.

28. Zo žalobcom predložených listín nevyplýva, aké mali žalovaní výdavky na bývanie, domácnosť, na živobytie, na lieky, obzvlášť za situácie pokiaľ tvrdia, že sú onkologickí pacienti. Žalobca neunesol dôkazné bremeno, pokiaľ ide o skúmanie pravidelných výdavkov žalovaných pred uzavretím uvedenej úverovej zmluvy. Skúmanie výdavkov len nahliadnutím do databáz banky a úverových registrov (predložený výpis z bankového registra, ktorý predložil žalobca) nie je dostatočné. Tieto databázy nemôžu dať úplný obraz o výdavkoch klienta, keďže medzi tie možno zaradiť aj bežné mesačné výdavky súvisiace s domácnosťou. Pokiaľ veriteľ nepozná celkový objem výdavkov klienta, nemôže urobiť záver o tom, či klient je alebo nie je schopný splácať požadovaný úver.

29. Odvolací súd poukazuje na to, že pri zohľadnení preukázaných príjmov žalovaných zo starobného dôchodku v spoločnej výške 634 eur a sumou mesačných splátok na úvery, počítajúc už aj mesačnú splátku vo výške 60,46 eura z úverovej zmluvy zo dňa 13.03.2018, v celkovej výške 335,46 eura, by žalovaným ostávala mesačne suma 298,54 eura, čo je rozhodne nízka suma na živobytie pre dvoch ľudí (náklady na bývanie, stravu, hygienu, lieky). Za danej situácie je vysoký predpoklad, že by žalovaní splácali mesačnú splátku v schválenej výške 60,46 eura len s veľkými problémami, čo sa napokon aj naplnilo, keď žalobca vyhlásil predčasnú splatnosť úveru kvôli neplácaniu úveru. Je nevyhnutné predchádzať ďalšiemu potencionálnemu zaúverovaniu dlžníkov, a nevytvárať ďalšie súdne spory a exekúcie.

30. Na základe takto zisteného stavu je zrejmé, že žalobca nepreukázal, že pri overovaní bonity žalovaných mal k dispozícii dostatočné údaje o ich príjmoch a výdavkoch, čo vedie k záveru, že pri posudzovaní ich žiadosti o úver nemal k dispozícii všetky relevantné údaje. Za tohto stavu je nutné konštatovať, že v konaní žalobca nepreukázal splnenie si povinnosti uloženej mu ust. § 7 ods. 1 ZoSÚ. Dôsledkom podcenenia bonity je neposkytnutie ochrany veriteľovi, ktorý s hrubou nebanalnosťou poruší povinnosť s odbornou starostlivosťou posudzovať bonitu spotrebiteľa.

31. Vychádzajúc z výsledkov vykonaného dokazovania odvolací súd v zhode so súdom prvej inštancie dospel k záveru, že žalobca v danej veci hrubo porušil svoje povinnosti pri overovaní bonity žalovaných ako spotrebiteľov v zmysle § 7 ods. 1 v spojení s § 11 ods. 2 druhá veta ZoSÚ. Žalobca pochybil pri posúdení úverovej schopnosti žalovaných v 1. a 2. rade s následkami čo do straty nároku na úroky a poplatky zo Zmluvy o spotrebiteľskom úvere dobrá pôžička zo dňa 13.03.2018.

32. Odvolací súd preto rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku III. o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti a súvisiacom výroku IV. o trovách konania, ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 a 2 CSP potvrdil.

33. Odvolací súd rozhodol o trovách odvolacieho konania podľa § 396 ods. 1, § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP tak, že žalovaným v 1. a 2. rade vzhľadom na ich plný úspech v odvolacom konaní priznal voči žalobcovi nárok na ich náhradu v plnom rozsahu. O výške náhrady trov odvolacieho konania rozhodne súd prvej inštancie podľa § 262 ods. 2 CSP samostatným uznesením.

34. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu v pomere hlasov 3:0.

**Poučenie:**

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).